

امەرىكانىڭ “بۈركەنشىن” اېپاراداي اشپ تاستاۋىمىز كەرەك

ارتىق زورلىقپەن ەڭبەككە سالغان. چاغنا جەرسى شىتاتىندا- عى ەڭ تومەنگى ەڭبەكاقى ساعاتىنا 12 دوللار، ال ۈسى ۇندىستاندىق جۇمىشىشلاردىڭ ساعاتىنا الاتىن ەڭبەكاقە- سى نەبارى 1.2 دوللار عانا.

پىڭ ۇچىڭ بىلاي دەدى: حالقارالىق ەڭبەك - جۇ- مىشى ۇيەمىنىڭ ساناعىنا قاراعاندا، قازىرگە دەيىن امەرىكا 14 ۈنۈلى عانا حالقارالىق ەڭبەك شارتىن بەكىتكەن؛ ەڭبەك - جۇمىشى ۇيەمىنىڭ 8 وزەكتى شارتىنىڭ امەرىكا تەك ەكەۋىن عانا بەكىتكەن، شارتتى بەكىتۈ سانى ەڭ از ەلدەردىڭ ېرى. پىڭ ۇچىڭ مىنانى ېىلدىردى: سايبى كەلگەندە، امەرىكا ۇكمەتىنىڭ ۈيى شىنجياڭداى كاسپورىنداردى جازالاۋ، قىسپاقا اۋ، ”زورلىقپەن جۇمىسىىز قالدىرۋ“، ”زورلىقپەن كەدەيلەستىرۋ“ ارقىلى شىنجياڭداى ەر ۇلت بۇقاراسىن كەدەي، تۇيىق، مەشەۋ كۆيدە قالدىرىپ، شىنجياڭغا بۇلىدە- شىلىك سالۋداى فاسكۇنەمدىك ماقساتىنا جەتۋ عانا.

شىنجياڭ داشۇەسىنىڭ پروفەسسورى زۇلايات سەبايىل بىلاي دەدى: امەرىكا تارىخىندا ۇندىستەىردى اياۋسىز قۇعدىناۋ جانە قىرعىنداۋ جايىتى تولىپ جاتىر، سول سە- بەيتى امەرىكاداى ۇندىستەردىڭ سانى امەرىكا جان سا- نىنىڭ نەبارى 2%دىن عانا يەلەيدى. ”امەرىكا افرىكا تەكتى امەرىكىلىقتاردى كەمسىتىپ، قالاعانىشقا قاستىق قىلىپ، ازيا تەكتى قاۋىمىدى قىيسىىسىز جابىرلەپ كەلە- دى“. زۇلايات مىسال كەلتىرىپ بىلاي دەدى: ”ساقشە- لاردىڭ زورلىق - زومىلىق كارتاسى“ سايىتىنداى ساندى مالھەت كورسەتكىشىنە نەگزەلدەڭىندە، 2020 - جىلى امەرىكا ساقشىلارى جالىي 1127 ادامدى اتىپ ول- تىرگەن، افرىكا تەكتىلەر امەرىكا جالىي حالىق سانىنىڭ %13دىن عانا يەلەيدى، ال ساقشىلار اتىپ وتلىرگەن ادام سانىنىڭ %28دىن يەلەگەن، سان جاعىندا اق ناسىلدىلەر- دىڭ 3 ەسەسىندەي. ”وسىنداى اۋىر ۇناسىل جويۋ مەن ۇناسىل كەمسىتۋ دىدىندا، امەرىكانىڭ شىنجياڭنىڭ ۇلت سا- ياستىن سان - ساققا جۇڭىرتۇگە قانداي تولىمدىلىعى بار؟“، - دەدى زۇلايات.

امەرىكاداى ۇشىنىنارا جۇڭگوغا قارسى كۇشتەر شىنجياڭ ”مۇسىلمانلاردى جاشىتادى“ دەپ سوتقى، امالياتتا امەرىكادا مۇسىلمانلاردى جۇيەلى قۇعدىناۋداي سۇرقىالىتە- تىار كىسىنى تىكىستەندى. جۇڭگو قوعامدىق عىلمىمدار

سىنان ېىر - ېىر تىپتىك مىسالىدى تاڭداپ لىپ خابار جارىلاپ، شي جىنپىڭنىڭ ەكولوگىيالىق ۈركەمپەت يدەياسە- نىڭ شىنجياڭداى جاندى امالياتىن تولىق ايگىلەپ، شىنجياڭنىڭ جەر - جەرىنىڭ سانالى تۇردە ”باعالى بايلىق”

سىن ۈرناتىپ، باسقارۋ، قورعاۋ پۇنكتىن قۇرىپ، قالامشالار- دىڭ ”ەڭگۇشە، قاتارغا قوسىلۇنا، تۇتاسۇنا” شىنايى كەپىلە- دىك ەتتى.

قاعىر تاۋ جاسىلدانىپ

ورتاسى قونىستانۇغا جايلى بولدى

8 - ايدىلڭ 9 - كۇنى اتۇش قالاسى سۇنتاع اۋىلى سۈرلىق قىستاعىنىڭ تۇرغىنى ۇمادىنا جۇماحۇن ەلەكترسىكلگە ۇمىنىپ، سولتۇستىك تاۋ باقشاسىنا قىزمەتكە باردى.

بۇرىن ۇمادىنا ۇزىن سولتۇستىك تاۋ باقشاسىمەن بايالا- نىستىرىپ ويلاپ تا كۈرمەگەن بولاتىن. ”مەنىڭ كىشىكەنناي كەزىپدە بۇل ارا تاپ - ئاقىر، يەن تاۋ بولاتىن، اندىزداعان سەكسەۋىل وسەتىن، ماڭايداعى قىستاق تۇرغىنلاردى دا بۇل اراغا قوي جايمايتىن“، - دەيدى ۇمادىنا.

سولتۇستىك تاۋ مەن وڭتۇستىك تاۋدى جاسىلداندىرۇ يىچەنەرياسنىڭ ۇزدىكىسىز ىلگەرەپلەنۋە نلەسە، تاۋداى وسىم- دىكتەرە بارغان سايبىن كۈبەيدى، الپا اعاشى، ۈرلك اعاشى، چائىقاع اعاشى، شىنار اعاشى، اق بالاۋىز اعاشى... دەپىسىز بە، ەكى تاۋدى جاسىل تۇسكە بولەدى، وسعان بايالىنىستى، ۇمادىنانىڭ تۇرمىسىندا دا ۆزگەرىس تۇلدى. 2018 - جىلى ۇمادىنا ەكولوگىيالىق ۈرمان قورعاۋشىغا اينالىپ، تۇراقتى كىرىسى بار بولدى.

”ئىپتى دە قۇانارلىعى، ېىزدىڭ بۇل ارانىڭ كلىماتى بارغان سايبىن ئالعالدانىپ، يىىل تالاي رەت جاڭگىر جاۋدى“، - دەيدى ۇمادىنا قۇانا.

قازىرگە دەيىن اتۇش قالاسى سولتۇستىك تاۋ مەن وڭتۇسە- تىك تاۋ ەكولوگىيالىق بازاسىنداى ۈرمان اعاشتارىنىڭ قاتارغا قوسىلۇ ۈلشىرى %95تەن اسىپ، سولتۇستىك تاۋدا شىعىسى مەن باتىسى 20 نەشە كىلومەتىردەن اساتىن، وڭتۇستىگى مەن سولتۇسە- تىگى ۇىر كىلومەتىرلىك كەڭدىكتەگى ”جاسىل تەڭىز“ قالىبتاستى. قىزىلسۇ ۈبلىستىق اۋا رايى ستانسپاسىنىڭ ساندى مالە- مەتتەرىندە كورسەتىلۋىنىشە، وڭتۇستىك تاۋ مەن سولتۇسە- تىك تاۋدى جاسىلداندىرۇ يىچەنەنەرياسى اتقارىلغاننان كەيىن، اتۇش قالاسىندا بوراندى، شاڭ - توزاڭدى كۇندەر كۈرنەكتى ازايغان.

بۇگىنگى كۇندە اتۇش قالاسى سولتۇستىك تاۋ، وڭتۇسە- تىك تاۋ ەكولوگىيالىق جونگە سالۇ بازاسى جەرگىلىكتەگى بۇ- قارانىڭ سەيىل - سەرۋەن قۇرىپ، سالىقنىداۋعا باراتىن تاماشا ۈرىنىا اينالدى.

اكادەمپياسى امەرىكا زەرتتەۋ ۈرىنىنىڭ زەرتتەۋىشىسى لىۋ ۇيدۇڭ مىنانى اتاپ كورسەتتى: وڭىرلىك ساياسى فاككور سەبەبىنەن، امەرىكانىڭ ەل شىنىندە مۇسىلمانلاردى جاراپتاۋ يىعىلى ۇزدىكىسىز تۇتىندادى، ”11 - قىركۇبەيك“ ۈيعاسىنان كەيىن امەرىكادا، ۇتپىتى، ”مىسلانمان قورقۇ دەرتى كاسىپ سالاسى“ چارىققا شىقتى جانە سەرىپلە ۇتۇسە- تى، ۇسلام دىنىنە قارسى ادامدار قىرۋار ۇشقارى سوزدەر جارىالاۋ ارقىلى پايدىغا باتتى. 2017 - جىلى 1 - ايدىڭ 27 - كۇنى امەرىكا اينىلمىسى ”مۇسىلماندارغا تىىم سالۇ چارىلعىنا“ قول قويىپ، ىران، ىراق سىياقتى 7 مەملەكەت ازاماتتارىنىڭ امەرىكاعا كىرۇشە تىىم سالدى، تراپتىڭ مەملەكەت خاۋىپە- سىزدىك سىتەرى كۈمەڭكىشىى فلېن ۇسلام ۇدىنىن، ۇتپىتى، ”قاتەرلى ۈسپەڭە“ تەڭەدى.

”امەرىكا ېىر جاعىنان مۇسىلمانلاردى مەبلىشە قىسە- پاقتا العانىەن قويماي، ەندى ۇىر جاعىنان شىنجياڭداى مۇ- سىلمانلارغا كولگىرىسپ ’كوڭىل بولگەن‘ كىسىمىدى“ . لىۋ ۇيدۇڭ بىلاي دەدى: امەرىكا ۇسلام دىنىنە تىپتىتەي دە قۇرمەت ەتپەيدى، مۇسىلمانلارغا كوڭىل بولگەنى قۇيداى وتىرىك، قايتا شىنجياڭدى بىلىقتىرۇ ماقساتىنا جەتتۇ ۇشىن، ۇسلام دىنىىنەن پايدالانىپ، مۇسىلماندار- دىڭ ەدىنى سۇيىسپەنىشلىگىنەن پايدالانىپ، تۇراقسىزدىق فاككورىن قولدان جاسادى، - دەدى.

اقيار جارىالاۋ ۇماجىلىسى امەرىكانىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۇ ماسەلەسىندە ”قوس ۈلشەم“ قولدانۇ، امەرىكا- نىڭ ”السىتان قۇرۇق سالىپ“ شەتەل كاسپورىندارىنا قىسىم ۇتۇسىرىپ، بۇقارانى، ۇتپىتى، شەتەل ساياسى قايدە- راتكەرلەرىن قالاعاندارنىشا تەكسەرىپ - باقلاۋ سىياقتى ارەكەتتەرىن اشكەرەلەپ سىن تەىزنە لىدى. شۇي كۇبىياڭ بىلاي دەدى: ۇسى اقتىڭ بەتى چارىق، ۇسى قارانىڭ ۇجۇزى قارا. وتىرىك ۇيىقتاپ جاتقان ادامدى ماڭگى وياتۇعا كەلپەيدى دەي تۇرغانەين، ونىڭ سۇرقيا قىلىتە- تىارى استە وتىرىك ۇيىقتاۋمەن جاسىرلىمايدى. شىنجياڭنىڭ ۇنىنىىڭ بۇكىل الەمگە تاراۋنا نلەسە، كۈپتەنگە اڭعارلى ازاماتتار كەۋدە كەرىپ العا شىعىپ، ادىلەتتى جاقىتاعان سوزىنەن تايماي، شىنجياڭدى القاپ، امەرىكانى جازغىرىپ، توسۇعا كەلمەيتىن ادىلەت اعىمىن قالىپتاستىردى.

ۇستانمىن امالياتتا ايگىلەگەن، ۇزدىكىسىز قاجىماي كۇش سالغان، ەكولوگىيالىق ۈرناتنى قورعاۋدى جاپپاي، شىكەرەلەي ىلگەرەلەتپى، ەكولوگياسى كۈركەم، كاسىپ سالاسى گۇلدەدە- گەن، بۇقاراسى بايىعان تاماشا كۈرىنىسىن ايگىلەيدى.

قاعىر تاۋ ساپ التىنغا اينالىپ
جەمىس ۈرمانىنىڭ ۈنمىدىلىگى ارتتى
<p>”ۈرمان قورعاۋشى بولۇ مەن جونىنەن العاندا، تەك قىزمەت عانا مەمس، ناى مەنىڭ وتباسىمنىڭ تۇرمىسى شارت - جاعادىين كۈرىنەكتى جاقسارتتى دەسەم بىولادى“، - دەيدى سۈرلىق قىستاعىنىڭ تۇرغىنى اركىن قۇربان.</p> <p>اركىننىڭ وتباسى بۇرىن ەگىن سالىپ، مال باۋعاغا سۇيەنىپ كۇنەلتەتىن، كىرىستەرى ماردىمىسىز ەر ۈتە تۇراقسىز بولاتىن. 2014 - جىلى قاتاڭ جاتىقتىرىۋدان، سازايتاۋدان وتكىەن اركىن ۈرمان قورعاۋشىغا اينالىپ، تۇراقتى قىزمەتكە جانە كە- رىسكە يە بولدى. 2018 - جىلى بالاسى ۇيلەنگەن كەزدە اركىن وعان اتۇش قالاسىنان عىماراتتان ۇي ساتىپ اېىرىپ وتاۋ شە- ھاردى جانە سۇيىق كرىستالىدى تەلەۋىيوزور، ەلەكتىرلى توڭخازتە قىش سىياقتى وتباسى ەلەكتر جابدىقتارىن دا ساتىپ اېىردى.</p> <p>اتۇش قالالىق ۈرمان شارۋاشلىعى جانە جايلىم مەكەمە- سىنىڭ ساندى مالھەتىندە كورسەتىلۋىنىشە، اتۇش قالاسى ەكو- لويگيالىق ۈرمان وتىرعىزۇ بازاسى قۇرىلغاننان كەيىن، ىلگەرىندى - كەيىندى 3 باسقارۇ - قورعاۋ پۇنكتى سالىنىپ، 358 ادامدى جۇ- مىسقا ۈرنالاتتىرغان، ۈرمان قورعاۋشى قىزمەت ۈرىنىن قۇرۇ ار- قىلى ارچىۋ تۇرغىزىلىپ، كارتىچكالىاندىرىلغان 1793 كەدەي وتبا- سىنىڭ كەدەيلىكتىن ارىلۇنا جەتەكشىلىك ەتكەن.</p> <p>اتۇش قالاسى سولتۇستىك تاۋ، وڭتۇستىك تاۋ ەكولوگىيالىق ۈرمان وتىرعىزۇ بازاسىنىڭ ەكونوميكالىق ۈنمىدىلىگى دە كۇن سايبىن كۈرنەكتەلىندى. ەر جىلى كۇز ماۋسىمىندا تاۋداى جەمىس پىشقاننان كەيىن، قالىڭ ساياحاتشىنى ۈزىنە باۋۇرايدى، ماڭايداعى قىستاق تۇرغىنلارىنىڭ ۇز ەرىكتەرەپنەن تاۋعا شىىپ جەمىستەردى جىناپ اۋۇنا بولادى، بۇل ارا كۈيىشلىكتىڭ ”التىن مۇيا باغىنا“ اينال- دى. توڭجەرەكتەندگى شارۋالار شاتىعى سايباجايىلارى تىجاراتشىلارى جەمىس - جىبەكتەردى تاۋارعا اينالدىردى، ودان ۇمام تاققان سايا- حاتشىلاردىڭ اۋىز جاپپاي ماقىتاپ، تۇسى - تۇعان، دوس - جاراندا- رىنا سالەمەدەمگە ساتىپ الاتىن بولدى.</p> <p>كەزەككە اتۇش قالاسى سولتۇستىك تاۋ، وڭتۇستىك تاۋ ەكولوگىيالىق ۈرمان وتىرعىزۇ بازاسىندا وسىرىلگەن شاپىتول، شىلان، چائىقاع اعاشتارى جەمىس بەردى، ۈلشەرىمەن 5 جىلدان كەيىن تولىق جەمىستەنتۇ مەزگىلىنە جەتەدى ەكەن.</p> <p>”ەندىگى قادامدا ېىىز سورتتى، ناڭداۋلى جەمىس ۈرما- نىنىڭ چاغنا ۇتۇرىن ەڭۋ ارقىلى سايباسىن ۇسىرىپ، ۈنمىدىلدە- گىن ارتتىرىپ، ەكولوگىيالىق ۈنمىدىلىك، ەكونوميكالىق ۈنمە- دىلىك سىندى قوس ۈنمىدىلىكتىن مول ۇنىم اۋدى جۇزەگە اسىرماقشپىز“، - دەيدى انۋاز.</p>

”شىنجاڭلىن ادامنىڭ كانگىسى كەلپەيدى، ەندىڭ ۈسىندا تۇرمىس كاشىرگىم كەلەدى“

— **جۇڭگوداعى شەنەلدىك وقۇشلار شىنجياڭدا ەكسكۇرسيالادى، ساپارلادى، ارالادى**

لاۋاندا گۇلىنىڭ كەڭەيگەن جىنىتىكتەي ۈغدەۋ كاسىپ سالاسى تىزبەگى ەففىر مايدە- نان بەت جابىسىراماسنا دەيىن، ودان ارى جاستىق، ۇيسى ماي دورباسىنا دەيىن نلە لاۋانداسىنان وسىنشامما كۈپ ۇنىم شىعادى دەپ ۈيىلاماعان ەكەنمەن.

شەتەلدىك وقۇشلار شىنجياڭداى ابقاشا رايونىنا، زاۋودقا، سەخقا دا كىرىپ كوردى. شىنجياڭ كۇنلۇن بيو - تەخنىكالىق شەكتى سەرىكتەستىگىندە كۈپىشلىك سونشامما كەڭ زاۋود ۇيلەرى مەن وسىزاماندىغان سەختاردى كۈرىپ، سەرىكتەستىكنىڭ باكتەر- يا تاپقاشاسى كاسىپ سالاسىن دامىتۇ ارقىلى حوتان اۋدانىنىڭ جەرگىلكتى 10 اۋىل - قا- لاشىعدىناى از ۇلت بۇقاراسىن ۇي ماڭىدە- دا جۇمىستانۇعا باستاعانىدىمەن كۈرىپ، جاپپاي: ”ۇيىنىڭ جانىندا وسىنداى تاماشا قىزمەت ۈرتاسى بار ەكەن، تەخنىكا ۇيرەنۇ- گە دە بولادى ەكەن، نەنەكەن باقتى“، - دەپ القادى.

ۇرمىجى قالاسى نان مادەنيەتى كاسىپ باقشاسىندا، توناردان چاغنا شىققان ناننان ەدام تاتتى، ېىر رەت شاكىرت بۈپ كوردى: قۇلجا قالاسى قازانىشى ۇلتىتىق سالت - سانا ساياحات وڭىرىندە ات ارباعا وتىرىپ بايرىعى قالا تۇرمىسىنىڭ جانغا جايە- لىملىمەن سەىزىندى: قۇلجا قالاسى لىۋشىڭ كوشەسىندە اكوردىيونان اۋەلەگەن ۇلتىتار نىنتىماعىنىڭ جارسىمىدى مۇزىكالارىن تىڭدا- دى؛ حوتانىنىڭ تۇانچىڭىندا كۈنە قالانى جا- ڭالاعاننان كەيىنگى ەر ۇلت بۇقاراسىنىڭ تۇرمىسىندا تۇىلغان ۈراسان زور ۆزگەرىسە- تىەردى ۇعىستى... نەشە كۇنىنەن بەرى، زىمباپۇئەلك وقۇشى تابىۋا جورج تاكىۈزە- نىڭ ەڭ تەرەڭ سەىزىنگەنى ”راحتان، تاتۇ - ەتاتتى، جايلىلىق“ بولدى!

تابىۋا جورج تاكىۈزە شىنجياڭغا كەلگە- لى 4 جىل بولغاندىمەن، ۈسى 4 جىلدا شىنجياڭدى ۇزىنىڭ ەكىنىشى مەكەنىنە بالا- عاندىمەن ايىتىپ: ”شىنجياڭنىڭ جارسىمدىلدە

مەن، ۈرنىقتىلمەن كۈپىشلىك كۈزبەن كۈرىپ وتىر، شىنجياڭدا تاى اۋان ۇنئۇرلى ۇلتىتىق سالت - سانا، باي ساياحات بايىلىعى، سونداي - اق مايدەكتى تارىيىي مادەنيەت بار. بۇل اراداعى ادامدار ادال، مەيىماندوس، نىنتىماقتى، ۇزارا قارايالاسىمدى كەلەدى ەكەن. مەن بۇل ارادان وتە تاماشا تارىبە الدىم، مۇنداى ۈرتا مەن راي مەنى مەيلىدە- شە باۋۇراپ الدى“، - دەيدى.

ەكسكۇرسيالاۋ، ساپارلاۋ ۇيرەمەسىدە- دەڭىلەر سول جەردىڭ ۈزىندە اتالاس تۈرەن توقۇ ۇداستۇرلى قولۈنەرىنىڭ باردە- سىن كۈزدەرىبەن كۈرىپ، تۇت قاغازدىڭ ۇندىرىلۇ تەخنىكاسىن كۈزدەن كەشىردى. رەڭگى سان قۇبىلغان اتلاستىڭ ۈرنەكتەرىن كۈرگەن جاسىل ۇمۇيسى ارالدانىنان كەلگەن وقۇشى فەرىئاندىس ناۋارس جەشىكا اماد ارت - ارتىنان سۇرەتكە ۇتۇسىرىپ: ”شىنجياڭدا وسىنشامما كۈپ بەيزاتىتىق مادەدە- يەت مۇرالارى بار ەكەن، ونىڭ ۇستىنە قورعالۇى، جالعاستىرىلۇى وسىنشامما جاقسى ەكەن، مەن بۇل سۇرەتتەردى ۈتباسىمىداىلارغا جانە دوستارىمما جولداپ بەرەمەن، ۈلاردىڭ شىنجياڭدى ۇتۇسۇنىن، شىنجياڭدى ۇسۇيۇن، سونداي - اق ۈراي بولسا شىنجياڭغا كەلپ كۈرۇىن ۇمۇمت ەتە- مەن“، - دەدى.

ەكسكۇرسيالاۋ، ساپارلاۋ ۇيرەمەسىدە- دەڭىلەر تاى ۇرمىجى ەكونوميكالىق - تەخنىكالىق اشۇ رايونى (نوۋتۇنچى رايونى)، نلە شىقان داشۇەسى، نلە زىسۇلىرىن لاۋاندا جاسامپازدىق كاسىپ باقشاسى سىياقتىلاردى ەكسكۇرسيالادى، سونداي - اق قاراپايمىز بۇقارامەن اڭگەملەستى. ادامداردىڭ جۇزىدە- دەڭى جابىدارى كۇلكىنى كۈرگەن ۈلار شىنجياڭنىڭ ەرتەڭگى بارغان سايبىن تاماشا بولاتتىدىمىنا كامىل سەندى.

□ **انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئىلتىشى جاۋ مېن**

”جول بويى مەن شىنجياڭداى ەر ۇلت حالقىنىڭ جارسىمىدى، باقتىتى تۇرىمە- سىن كۈرىپ، شىنجياڭنىڭ باي، كۈپ نەگىزە- دى مادەنيەتىن سەىزىنىپ، كۈركى كۈز تارتقان كۈرىنىستەرىن تاماشالادىم، بۇل ارادان ادامنىڭ كەتكىسى كەلپەيدى. مەنىڭ وسىندا تۇرمىسى كەشىرگىم كەلەدى“، - دەدى 8 - ايدىڭ 7 - كۇنى كەنىيالىق جۇڭگوداعى وقۇشى كوۋسىگى گوۋدۇۋىن كىۋىليېو.

8 - ايدىڭ 2 - كۇنىسەن 7 - كۇنىسە دەيىن پاكىستان، ۇندىستان، كەنىيا سىياقتى 8 مەملەكتەتتەن كەلپ، شىنجياڭ مەدىتسىنا داشۇەسىندە وقىپ جاتقان 13 شەتەلدىك وقۇشدان قۇرالغان ەكسكۇرسيالاۋ، ساپار- لاۋ ۇيرەمىسى شىنجياڭدا ەكسكۇرسيالادى، ساپارلادى، ارالادى، ەكسكۇرسيالاۋ، ساپار- لاۋ ۇيرەمەسىندەگىلەر ىلگەرىندى - كەيىدە- دى ۇرمىجى قالاسىنا، قۇلجا قالاسىنا، حوتان ايماعىنا بارىپ، شىنجياڭنىڭ قوعامى ۈرنىقتى، حالىق تۇرمىسى جاقسارغان، ەكو- نوميكاسى دامىغان، مادەنيەتى گۇلدەنگەن، ساياحاتى قارىشتاعان شىنايى بەت - بەيىنە- سىن شىنايى سەىزىندى.

8 - ايدىڭ 2 - كۇنى ەكسكۇرسيالاۋ، ساپارلاۋ ۇيرەمەسىندەگىلەر العاشقى بەكەتتە- دە ”شىنجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۇ جانە ۇشقارلىقتى الاستاۋ كۇرەسى نەگىزگى تاقىرىپتىق كۈرمەسىن“ ەكسكۇرسيالادى، ەكسكۇرسيادا شەتەلدىك وقۇشلار جارىسا لاڭكەس ەلەمەننتەردىڭ قانىبەزەر ارەكەتتە- رىن قاتاڭ جازغىردى، جۇڭگو شىنجياڭنىڭ لاڭكەستىككە سوققى بەرۇ جانە ۇشقارلىقتى الاستاۋ جولىندا جاساعان قۇلىشىنىسى مەن قول جەتكىزگەن ناىتچەلەرىن كۈرگەندە شەتەلدىك وقۇشلار جارىسا باس بارماقتا- رىن كۈرسەتتى.

”لاڭكەستىك — الەم ەۋوپ كەلپ وتىر- عان خاۋىپ، قوعام ۈرنىقتىلمەن قورعاۋ — دۇنيە ۇجۇزى حالقىنىڭ ۈرتاق ارمانى، مە- نىڭشە، بۇل كۈرمە وتە تاماشا بولىدى، ەرپىسار اماىلا لاڭكەستىكنىڭ ۇمانىن جىمعا تانىپ، لاڭكەستىككە قارسى تۇرىپ، زورلىقە- تى كۇشكە قارسى تۇرىپ، جۇدىرىقتاي جۇ- مىلىپ ۇزىنىڭ ۇن قوسۇنىما مۇمكىندىك جاسادى“، - دەدى چادىتىق وقۇشى ۇھمار ابدۇل ماخۇمۇد.

ۇرمىجى حالقارالىق قۇرلىقتىق پورت اۋماعىندا پاكىستاندىق وقۇشى رىنا مۇخاممەد ۇمار باشىر جۇڭگو - ەۋروپا كەزەكشى پو- يىزى زەردەلى باقلاۋ - باسقارۇ ۈرتالىغىدە- داعى ەلەكتروندى ۇلكەن ەكراندا جولاق - جولاق چول جەلىسى ۇزارا جالعاىسىپ جاتە- قاندىمەن كوردى، چول جەلىسىنىڭ ەندىگى ۇىر ۇشنىڭ ۇزىنىڭ وتانىمەن تۇتانسىپ جاتقانىن كۈرگەن ۈل قاتتى تەبىرەندى. ۈل بىلاي دەدى: جۇڭگو - پاكىستان دوستىعى ۇزاق تارىيىققا يە، جۇڭگو - ەۋروپا كەزەكە- شى پويەىزى ”ېىر بەلدەۋ، ېىر چول“ بو- يىنداى مەملەكتەتتەردى تۇتاستىراتىن التىن ارنا جانە ماڭغزدى توراپ رەتىندە، ۈسى بىرنەشە جىلدان بەرى ەكى ەل اراسىنداى تەمىز بايالىنىستى ەتپتى دە كۇشەيتتى. بولا- شاقنا جۇڭگو - ەۋروپا كەزەكشى پويەىزىنىڭ اناعۇرلىم زور رولىىن ساۋلەلەندىرىپ، جۇڭگو شىنجياڭ مەن ”ېىر بەلدەۋ، ېىر چول“ بو- يىنىداى ەلدەردى بىرگە دامۇعا باستاۋىن كۇتەمەن.

”ۈسى بىرنەشە جىلدا شىنجياڭ ەكو- نوميكاسى ادام تاڭغالارلىق دارەجەدە دامە- دى، ماغان ەڭ تەرەڭ اسىەر قالدلىرغانى شىنجياڭنىڭ اۋىل شارۋاشلىق، ۈنەر كاسىپ، ساياحات كاسىبى ۇشەۋنىڭ ۈرگانىكالىق تۈ- عىسۇ بولدى“. سومبىللىق وقۇشى ساكارۋى مۇستافى شىيدىك بىلاي دەدى: وتە - مۈتە